

strengt Hensyn til Nærfærdighed overfor de Vedkommende, som i disse Tiender, vil det være dobbelt vanskeligt at faae dem afløste. Naar derimod Præstetienden inddrages i Statskassen, har denne ved Aflysningen kun at tage Hensyn til sig selv, og Aflysningen vil da baade blive let og billig for de nuværende Ydere. Endelig skal jeg overfor de Herrer, som interessere sig for, at Folkekirken dog engang kunde faae en Forfatning som den, der er antydet i Grundloven — jeg veed vel, at det er ikke samtlige Thingets Medlemmer, men det er dog en stor Deel af dem —, og især overfor Regjeringen, gjøre opmærksom paa, at man dog vistnok maa være enig med mig i, at man, saalænge vi ikke have faaet en Lønningslov for vore geistlige Embedsmænd, hvorefter de gjenneim Staten i Penge erholde, haad de skulle have i Løn, og saalænge Tienden, som hidtil er gaaet dertil, ikke flyder ind i Statskassen, ikke vil kunne vente, at den lovgivende Magt vil indlade sig paa overhovedet at give en Forfatning for Folkekirken. Af samtlige disse Hensyn troer jeg, Rigsdagen vil erkende Vigtigheden af, at man, saasnart det lader sig gjøre, faaer en Lønningslov for de geistlige Embedsmænd her i Landet, og jeg skal derfor ikke nægte, at det har ændret mig meget at høre det Svar, den høitærede Kultusminister under Finantslovens Behandling gav paa en Udtalelse fra et æret Medlem her i Thinget, der gik ud paa, at han maatte forventes, at der fra Regjeringens Side vilde fremkomme Forslag til en geistlig Lønningslov. Dertil svarede nemlig den ærede Minister, at den Erfaring, som en af hans Forængere havde gjort med Hensyn til denne Sag, havde belært ham om, at han vel maatte vogte sig for at gaae videre i den Retning. Jeg maa tilstaae, at dette overraskede mig meget, thi denne Sag maa for enhver Regjering have sin store Vigtighed; den kan ikke holdes tilbage; denne Reform maa gennemføres, og jo vanskeligere dette har vist sig at være ad den Vej, som en tidligere Kultusminister har forsøgt, desto stærkere Opfordring havde den ærede Minister til at finde en anden Vej, ad hvilken det kunde lykkes. De udførlige Forhandlinger, der have fundet Sted ved de Forsøg, som i

denne Retning tidligere ere gjorte fra Regjeringens Side, indeholde desuden saa mange Oplysninger, at den ærede Minister ved at sætte sig ind deri, vilde kunne se sig selv, i hvilken Retning et saadant Lovforslag maatte gaae for at vinde Rigsdagens Bifald. Han vilde saaledes ingenlunde have været uden den fornødne Veiledning til, at bedømme Rigsdagens Stilling til et saadant Lovforslag, men da den ærede Minister saa bestemt erklærede, at han ikke vilde komme med en saadan Lov, sandt jeg mig breven til, at bringe Sagen paa Bane her i Thinget, thi den maa bringes paa Bane, den maa staae paa Dagsordenen fra nu af, indtil den bliver gennemført; den møde, hvilken Modstand den vil, saa skal den drives igjennem og det med Alvor og Kraft fra Regjeringens Side, enten det nu skeer hurtigt eller langsomt. — Jeg skal nu ophøre, hvorendes dette Udcast er kommet tilstede i den Skikkelse, hvori jeg har tilladt mig at forelægge det. I Rigsdagens 12te Session fremkom der fra Regjeringens Side et Forslag til en Begyndelse til en Kirkeforfatning ved Indførelsen af Menighedsraad, medens der paa den anden Side i Finantsloven fremkom Forslag til at opføre en særlig Konto for Folkekirken. Som bekendt, var det nemlig den Maade, hvorpaa den daværende Kultusminister tænkte sig at ordne Sagen, at Tienden og det Øvrige, som skulde inddrages i Statskassen, naar de Geistlige bleve lønnet med fast Løn, skulde staae paa Finantsloven som en særlig, kirkelig Fond, under en egen Rubrik, men da Ministeren saae, at intet af disse to Forslag mødte nogen god Modtagelse i Rigsdagen, kom han i 13de Session for første Gang frem med et udførligt Udcast til en Lønningslov for de geistlige Embedsmænd. Han forelagde denne i Landstinget, hvor den gienemgik en overmaade grundig og udførlig Behandling, men Enden blev, at Lovforslaget ved 3die Behandling blev forkastet af Landstinget med 26 St. mod 20. I den næste, altsaa den 14de Session, indbragte den samme Minister Forslaget i Folkethinget, hvor der nedfattes et Udvalg paa 15 Medlemmer til dets Overveielse, og dette Udvalg behandlede det ogsaa meget udførligt, men det endte med,